

ние, старанията да мисли, неочекваните отговори, зарити на едно въображение което се събужда, иматъ безсъмнено бесспорни привлекателности. Но отъ нравственна точка на зрѣние, най голѣмата хубостъ на дѣтето не е тамъ. Има дѣца на които формите сѫ тѣжки и дебели, на които заспалъ разумъ съ мѣжа се развива, но които не сѫ по малко интересни отъ другите; има други, напротивъ, които, колкото и да сѫ блѣстящи, произвеждатъ болка като ги гледаме, защото отъ твърдъ рано сѫ прѣстанжли да бѫдятъ дѣца.

Дѣтето може да се опрѣдѣли така: лице което не познава себе си. Дѣтето обича безъ да знае що е обичание; има отвращения безъ да знае що е ненависть; то мисли по нѣкога за себе си, по нѣкога за другите, но безъ да размисли дали мисли за себе си или за другите; то се покорява на нагонътъ си, безъ да го разбира; въ него има нѣщо отъ привлекателността на природата, която е хубава безъ да знае и безъ да се възгордява заради тая привлекателност; ние усъщаме че животътъ въ дѣтето е твърдъ силенъ, и за това нѣма нужда да се усилива съ размислението. Дѣтинството се наслаждава отъ животътъ съ небрѣжностъ и съ една чудесна безопасностъ; то е съвершенно прѣдадено на удоволствието което чувствува въ една дадена минута, и може да се каже за него онова което Буссе е казалъ за младостъта: „тя растваря платната си къмъ всичките страни на вѣтърътъ койго я надува и кара“.

Защо игритъ на дѣтинството сѫ толкова приятни и толкова интересни? Защото